

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	4 + 2
Onderwerp:	Perspectiefnota 2023-2026
Datum:	17 mei 2022
Portefeuillehouder:	drs. R.W.J. van Leeuwen
Decosnummer:	1448
Informant:	A. Roosken A.Roosken@dalfsen.nl (0529) 488268

Voorstel:

1. De Perspectiefnota 2023-2026 vast te stellen en daarmee tevens
 - a. de uitgangspunten voor de Programmabegroting 2023-2026 en de notitie "Integrale weging en richting geven" als uitgangspunt te hanteren;
 - b. het investeringsplan 2023-2026 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de Memo Maartbrief 2022.

Inleiding:

We stellen jaarlijks de perspectiefnota op en bieden deze ter vaststelling aan de gemeenteraad aan. De perspectiefnota stelt de kaders voor de programmabegroting 2023-2026 vast en benoemd de ontwikkelingen. Daarnaast zijn de bijbehorende financiële effecten en het investeringsplan voor de komende jaren geactualiseerd

In maart van dit jaar waren de gemeenteraadsverkiezingen en op het moment van samenstellen van de perspectiefnota zijn de coalitieonderhandelingen nog in volle gang. Daarom is in afwijking van andere jaren deze perspectiefnota beleidsneutraal opgesteld. Dit betekent dat met name autonome ontwikkelingen en effecten vanuit eerder vastgesteld beleid zijn verwerkt. De uitkomsten van de coalitieonderhandelingen verwerken we in programmabegroting 2023 en de perspectiefnota 2024-2027.

Er is een Maartbrief 2022 ontvangen. Hierin is een eerste indruk gegeven van de uitwerking van het regeerakkoord en is informatief van aard. Daarom is de maartbrief niet verwerkt in de Perspectiefnota 2023-2026. De financiële effecten worden in de meicirculaire verwerkt. De meicirculaire is nog niet ontvangen. De notitie met effecten van de meicirculaire sturen we daarom separaat na. De financiële effecten voor 2022 en volgende jaren worden respectievelijk in de 2^e bestuursrapportage 2022 en de Programmabegroting 2023-2026 verwerkt.

Argumenten:

1.1 Kaderstelling is de bevoegdheid van de raad.

Conform de financiële verordening artikel 4 lid 1 biedt het college jaarlijks een perspectiefnota aan de raad aan. Op deze manier kan de raad zijn kaderstellende functie uitoefenen.

1.2 Met de perspectiefnota worden kaders vastgesteld voor de programmabegroting 2023-2026.

De geschetste ontwikkelingen in de Perspectiefnota zijn vertaald in de uitgangspunten voor de Programmabegroting 2023. Deze uitgangspunten worden gehanteerd bij het opstellen van de Programmabegroting 2023-2026 in het kader van een zorgvuldige voorbereiding.

1.3 De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die meerjarig structureel en reëel in evenwicht is.

Dit betekent dat structurele lasten met structurele baten worden gedekt. De incidentele lasten mogen worden gedekt door structurele en door incidentele baten. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn. De gemeente moet zich rekenschap geven van daadwerkelijk te verwachten groei of afname van baten en lasten. De raad heeft de wettelijke taak een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. De provincie heeft de wettelijke taak om te beoordelen of er sprake is van structureel en reëel evenwicht.

1.4 Meicirculaire gemeentefonds 2022 nog niet verschenen.

Door de verschijningsdatum van de meicirculaire (één van de laatste dagen van mei, soms pas begin juni) kunnen de uitkomsten van die circulaire niet in de perspectiefnota worden meegenomen. De gevolgen van de meicirculaire worden zo snel mogelijk in een afzonderlijke notitie gepresenteerd.

1.5 Het vaststellen van het Investeringsplan 2023-2026 is een bevoegdheid van de raad.

Conform de financiële verordening artikel 3 lid 2 wordt het Investeringsplan gelijktijdig met de Perspectiefnota aangeboden om dit als kader mee te nemen bij het opstellen van de Programmabegroting.

1.6 Bezuiniging maatschappelijke voorzieningen

Bij het vaststellen van de begroting 2021 besloot uw raad een bezuiniging door te voeren op Maatschappelijke voorzieningen van 5%. De bezuiniging is gericht op ons bibliotheekwerk, gezondheidszorg, welzijnswerk en onafhankelijke cliëntondersteuning. Uit de inventarisatie van mogelijke knelpunten, zoals door uw raad verzocht bij de begrotingsbehandeling, is gebleken dat deze bezuiniging niet haalbaar is. Daarom stellen wij voor de bezuiniging ongedaan te maken.

1.7 Bij een negatief meerjarenbeeld heeft het college heeft richting nodig bij het opstellen van de programmabegroting 2023-2026

Het is nog onduidelijk hoe de inkomsten uit de algemene uitkering zich ontwikkelen en dermate onzeker op dit moment, dat een huidig tekort na de meicirculaire kan zijn verdwenen, maar ook vergroot kan zijn. Het is dus nog heel onzeker of er een tekort op de begroting ontstaat. Daarmee is het voorleggen van bezuinigingsmogelijkheden op dit moment voorbarig. Om rekening te kunnen houden met uw mening bij het opstellen van de begroting hebben we een notitie opgesteld. In deze 'Notitie integrale weging en richting geven' nemen we daarom een aantal standpunten in, die richting geven mocht een financieel tekort zich voordoen.

De standpunten zijn gebaseerd op eerdere uitspraken en besluiten van uw raad. Daarbij rekening houdend met de wijzigingen die zich afgelopen jaar hebben voorgedaan en het aanstellen van een nieuwe gemeenteraad.

Met deze notitie willen wij u in de gelegenheid stellen om een integrale afweging te maken bij de Perspectiefnota 2023 – 2026 en richting mee te geven voor het opstellen van de Programmabegroting 2023. Hierin zijn ook de eerder gedane toezeggingen uitgewerkt. Daarmee kunnen wij deze als richting hanteren bij het opstellen van de begroting 2023, mocht de actuele financiële situatie ten tijde van het opstellen van de begroting daarom vragen.

2.1 Effecten Maartbrief zijn niet verwerkt in de Perspectiefnota 2023-2026

De Maartbrief 2022 geeft een eerste beeld van de uitwerking van de belangrijkste maatregelen uit het regeerakkoord en is informatief van aard. De financiële verwerking vindt plaats in de meicirculaire. Daarom zijn de financiële gevolgen nog niet verwerkt in deze perspectiefnota.

Het accres is voor de jaren 2022 tot en met 2025 positief. Voor 2026 en verder is het accres niet berekend, maar voor gemeenten en provincies gezamenlijk vastgezet op een plus van € 1 miljard ten opzichte van de stand bij Miljoenennota 2022.

- Daarnaast loopt nog steeds de landelijke discussie over de middelen voor het uitvoeren van de jeugdzorg. Dit betekent dat alleen zekerheid is voor het jaar 2022.
- Het nieuwe verdeelmodel wordt per 1 januari 2023 ingevoerd en pakt op dit moment nadelig uit voor Dalfsen.

Eind april kwam in het nieuws dat mogelijk een streep door de bezuiniging op de jeugdzorg vanaf 2026 wordt gezet. Het is nog onduidelijk en onzeker hoe dit verder wordt uitgewerkt en daarom hebben we hiervoor geen bedrag geraamd.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Er zijn diverse onzekere financiële ontwikkelingen, waardoor we het risico op een niet-sluitende begroting houden.

De maartbrief geeft een eerste beeld van de uitwerking van het regeerakkoord ter voorbereiding op de begroting. Het accres is voor de jaren 2022 tot en met 2025 positief. Voor 2026 en verder is het accres niet berekend maar voor gemeenten en provincies gezamenlijk vastgezet op een plus van € 1 miljard ten opzichte van de stand bij Miljoenennota 2022. Daarnaast loopt nog steeds de landelijke discussie over de middelen voor het uitvoeren van de jeugdzorg. Dit betekent dat alleen zekerheid is voor het jaar 2022.

Het nieuwe verdeelmodel wordt per 1 januari 2023 ingevoerd en pakt op dit moment nadelig uit voor Dalfsen. Er is aangegeven dat het model geen eindstation is en continu onderhoud zal vragen waarbij nadere invulling en uitvoering wordt gegeven aan de onderzoeksagenda zoals door de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) is voorgesteld.

Door onze richtinggevende standpunten voor het opstellen van de begroting te onderschrijven, kunt u richting geven over de wijze waarop wij omgaan met dit risico.

Alternatieven:

1.1 De raad kan besluiten geen sluitende meerjaren programmabegroting op te stellen.

Geen sluitend meerjarenperspectief kan leiden tot preventief toezicht van de toezichthouder, Provincie Overijssel. Preventief toezicht is uitzondering en wordt ingesteld als niet voldaan wordt aan het criterium structureel en reëel evenwicht.

Preventief toezicht betekent dat de begroting en de daarop volgende wijzigingen eerst moeten worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie, voordat deze kunnen worden

uitgevoerd. Zolang de begroting niet is goedgekeurd, mag de gemeente geen verplichtingen aangaan of uitgaven doen, zonder voorafgaande toestemming van GS. In geval van preventief toezicht gaat de provincie samen met de gemeente aan de slag om helder te krijgen waar exact de pijnpunten liggen. De raad moet (een pakket van) maatregelen treffen om het begrotingsevenwicht te herstellen. Dit moet uiteindelijk leiden tot het opheffen van het toezicht. Door de gemeenteraad een sluitende begroting op te stellen vanaf 2023 voor te leggen kunnen we preventief toezicht voorkomen.

Duurzaamheid:

nvt

Financiële consequenties:

In het volgende overzicht tonen we het meerjarensaldo van de perspectief nota 2023-2026, inclusief de inzichtelijke effecten van de maartcirculaire. Dit zijn zeer voorlopig inschattingen. Er zijn diverse onzekere financiële ontwikkelingen. Deze zijn benoemd onder argument 2.1.

Financiële gevolgen Perspectiefnota 2023-2026 Bedragen x 1.000 (-/- = nadeel, + = voordeel)	2023	2024	2025	2026
Stand programmabegroting 2022-2025 structurele mutaties	736	688	932	932
Totaal structurele wijzigingen	-1.718	-2.216	-2.231	-3.016
Structureel saldo vóór mutaties Investeringsplan	-982	-1.528	-1.299	-2.084
Totaal gevolgen mutaties Investeringsplan (hoofdstuk 4)	-8	-12	-14	-32
Structureel saldo Perspectiefnota 2023-2026	-991	-1.540	-1.312	-2.116
Stand programmabegroting 2022-2025 incidentele mutaties	-464	-214	-75	-75
Totaal incidentele wijzigingen	-207	0	17	12
Incidenteel saldo Perspectiefnota 2023-2026	-671	-214	-58	-63
Totaal saldo ná mutaties Perspectiefnota	-1.662	-1.754	-1.370	-2.179
Effect Maartbrief 2022	1.130	2.170	2.547	475
Totaal saldo ná mutaties Perspectiefnota en maartbrief 2022	-532	416	1.177	-1.704

De perspectiefnota 2023-2026 inclusief effecten maartbrief laat voor 2023 en 2026 een tekort zien. De saldi 2023 – 2026 betekenen bij ongewijzigde omstandigheden dat deze bedragen onttrokken worden aan de Algemene Reserve Vrij Besteedbaar.

Communicatie:

Bij het verzenden van de perspectiefnota aan de raad zal een persbericht uit gaan. De Perspectiefnota is ook online te raadplegen via: <https://dalfsen2022.perspectiefnota.nl>

Vervolg:

Na vaststelling van de Perspectiefnota wordt deze ter kennisname aan de Provincie Overijssel gestuurd.

Bijlagen:

1. Perspectiefnota 2023-2026 (inclusief het investeringsplan 2023-2026)
2. Notitie Integrale wegging en richting geven
3. Memo Maartbrief 2022

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris/alg. directeur,
H.J. van der Woude

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 mei 2021, nummer 1448;

gelet op artikel 4 van de Financiële verordening Gemeente Dalfsen 2020;

b e s l u i t :

1. De Perspectiefnota 2023-2026 vast te stellen en daarmee tevens
 - a. de uitgangspunten voor de Programmabegroting 2023-2026 en de notitie "Integrale weging en richting geven" als uitgangspunt te hanteren;
 - b. het investeringsplan 2023-2026 vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de Memo Maartbrief 2022.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 30 juni 2022.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. E. van Lente

de griffier,
drs. J. Leegwater